

heid dat de bonte kleur der gemeente zich in de bonte schakeering der predikanten afspiegele. Maar neen, naar de verkiezing gelijk die thans is geregeld, is er slechts ééne partij die bovendrijft, en die partij kiest alle leeraren van uit haar eigen kleur, en hoe aanzienlijk de doleerende minderheid in de gemeente ook zijn moge, niet één leeraar zal voor haar optreden, die haar het woord haars harten spreekt.

Dat onrecht moet zich wreken op dubbele wijze. Vooreerst doet het een gevoel van wrok, van bitterheid geboren worden, dat eer tegen het geloof inneemt, dan dat het de harten er voor ontsluiten zou. Maar bovendien de bovendrijvende partij is zodoende geheel verstoken van die heilzame kritiek, die elke minderheid steeds op de daden der woordvoerende partij pleegt uit te oefenen. Verstoken van dat scherp toezien oog van den tegenstander, loopt zij gevaar om overmoedig te worden, om onbesuisd en ondoordacht te handelen, zich te ontslaan van de moeite om elke daad aan haar beginsel te toetsen, en door het uitblijven van elken strijd haar steun in zich zelve, in eigen gezag te zoeken, in stede van telkens tot die Bron van alle levenskracht terug te gaan, waaruit ook haar gezag alleen vloeit.

Nog op twee gevaren wil ik vluchtig wijzen, die hieruit onmiddellijk voortvloeïën. Het geloof treedt nooit op in deze zondige wereld, zonder dat zijn onheilige schim, zijn schijngestalte zich aanstonds daarnevens plaatst. Het Christendom wordt steeds begeleid door een farizeeysche, anti-christelijke nabootsing. Geen kring van geloovigen zonder hypocriten: geen belijders der waarheid zonder huichelaars in hun midden. Waarom dit in een zondige wereld zoo zijn moet, en niet anders zijn kan, behoeft hier niet betoogd. Maar hierop wilde ik wijzen. Op kerkelijk terrein doen die farizeën, die geveinsden natuurlijk met de geloovigen meê. Hun hulpbent kan bij de stemming waarde bezitten. Bij weifelende kans kan hun optreden de schaal ten gunste